

KURJER WILEŃSKI

NIEZALEŻNY ORGAN
DEMOKRATYCZNY.

Wychodzi codziennie poza dni poświęcone.

Cena prenumeraty: miesięcznie zł. 3, Zagranicą zł. 6. Prenumeratę przyjmują: Księgarnia W. Makowskiego, S-to Jańska 1, Skład papieru W. Borkowskiego, Mickiewicza 5. Prenumeratę i ogłoszenia przyjmują: Biuro Reklamowe Stefana Grabowskiego, Mickiewicza 4, róg Garbarskiej, t. 82, J. Karlińska, Niemiecka 22, telef. 605, i wszystkie biura reklamowe w kraju i zagranicą.

Redakcja i Administracja: WILEŃSKA 15. Tel. 99. Czynna od g. 9 do 3 pp. Ial ogłoszeniowy „Kurjera Wileńskiego” mieści się przy kze Reklamowym S. Grabowskiego, Mickiewicza róg Garbarskiej 1. Tel. 82. Czynne od 9—6 w. Redaktor przyjmuje od 2—3 popoł. Rękopisów nadsyłań redakcja nie zwraca.

Cena ogłoszeń: Za wiersz milimetry na 1 str. groszy 20, na 4-ej stronie 10. Komunikaty (ogłoszenia tekstowe) za wiersz milimetry 30 groszy. Układ ogłoszeń na 1-ej str. 5-o lamowy, na 4-ej str. 8-mio lamowy. Terminy druku mogą być przez administrację zmieniane dowolnie.

DOM HANDLOWY F. MIESZKOWSK

Mickiewicza, 23, tel. 299.

POLECA NA SEZON MANUFAKTURĘ:

Gotowe palta i ubrania.

MEBLE.

Spółdzielniom, Kooperatywom oraz Stowarzyszeniom warunki ulgowe.

Magazyny otwarte cały dzień od 9 r. do 7-ej wiecz.

Pierwszy akt.

Przerwane w dniu 15 b. m. pertraktacje polsko-litewskie w Kopenhadze, mają być podjęte 10 października w Lugano. Przyczyna zmiany miejsca rokowań nie jest znana. Nie da się jednak zaprzeczyć, że Lugano w październiku jest miejscem znacznie pod względem klimatycznym przyjemniejszym, niż Kopenhaga. Bywa, że i taka pozornie uboczna okoliczność może dodatnio wpłynąć na usposobienie delegatów i ułatwić porozumienie.

Ze strony polskiej nie brak wymownych dowodów chęci, doprowadzenia rokowań do pozytywnych wyników. Dotyczy to nie tylko samej delegacji i jej mocodawców, ale całej opinii publicznej polskiej, o ile ona daje swój wyraz w prasie. W tej sprawie panuje ogólnie rzadko u nas spotykana jedynomyślność.

Wbrew podejrzeniom „Przeglądu Wileńskiego” również pisma wileńskie, pozostające, zdaniem tegoż tygodnika, pod wpływem emigrantów z Republiki Litewskiej, chciałyby szczerze doczekać się nawiązania stosunków polsko-litewskich, choćby w tak ograniczonej dziedzinie, jak wykonanie Konwencji Kłajpedzkiej.

Wszelako owe szczerze chęci nie zobowiązują jeszcze do rozlegnego optymizmu.

Nie jako „emigranci litewscy”, lecz obywatele miejscowi, wileńscy, znamy się z kontrahentami p. Wasilewskiego lepiej i bliżej. Możemy bez pomocy bełkotliwych „rewelacji” p. Nowaczyńskiego zorientować się w celach i zadaniach polityki litewskiej, oraz w oddziaływaniu tych czynników, które ją w tym lub innym kierunku skłaniają.

Jedną z zasad polityki jest zdolność przewidywania tego, co można w danych warunkach osiągnąć. Trzeba w tym celu rozumieć przesłanki i tendencje działania przeciwnika.

Zdaje się, że pod tym względem polska opinia publiczna „wyrwała start” i odsadziła się daleko od rzeczywistości. Nie byłoby jednak w tym nic zdrożnego, gdyby p. Wasilewski wraz ze swymi pomocnikami zachował jasny pogląd na rzeczy i nie dał się złapać na plewy. Całkiem zaś źle będzie, jeśli polska delegacja owe plewy przyjmie za dobre ziarno.

Są powody do mniemania, że wielkie i optymizmem zaprawione nadzieje polskie na pomyślny wynik rokowań, uważanych ogólnie za pierwszy krok na drodze do normalizacji stosunków polsko-litewskich, są odzwierciedleniem nastrojów panujących w polskich sferach rządo-

wych. Dowodzą to, że delegacja polska nie zachowuje należytej ostrożności w swojej politycznej kalkulacji.

Wolno, a nawet należy opinii społecznej cieszyć się i być dobrej myśli. Nikt chyba w Polsce nie życzy sobie kontynuowania impasu polsko-litewskiego. Nikt też na serjo nie myśli inaczej go regulować, jak droga polubawnej ugody.

Istota ugody polega na obustronnych ustępstwach, na obustronnym zbliżeniu do siebie dwóch przeciwnych tez, spór wywołujących. W przeciwnym razie przestaje być ugoda, staje się dobrowolną kapitulacją lub wyzyciem się posiadanych atutów, wzamian za urojone korzyści w przyszłości.

Taka fałszywa kalkulacja polityczna może mieć miejsce wskutek podania się zbyt niemu optymizmowi. Prowadzi ona do osiągnięcia przez jedną ze stron swoich zamierzeń i czyni ją najzupełniej niepodatną do dalszych prób porozumienia w szerszej skali.

Protokół kopenhaski nasuwa obawy, aby delegacja polska w mających się niedługo wznowić rokowaniach, nie dopuściła się *bona fide* takiej fałszywej kalkulacji. Wbrew możliwym przypuszczeniom, nie przysporzyłby podobny obrót rzeczy widoków na dalszą normalizację stosunków.

O cóż bowiem chodzi?

Na łamach prasy wileńskiej genera rokowań kopenhaskich ujmowaną była parokrotnie trafnie i przejrzysto. Pomimo to trzeba to jeszcze raz w krótkich słowach powtórzyć, aby usunąć nieuzasadnione oczekiwania i zabezpieczyć się od nadmiernych złudzeń.

Właściwą i decydującą przyczyną konferencji był nacisk Anglii, której kupcy, zakupiwszy od p. Grabowskiego obszary leśne w puszczy Białowieńskiej, nie mogli je spalić do Kłajpedy. Przedstawiciel angielski w Rydze, p. Vanhan oddawna zabiegał w tym celu o wprowadzenie w życie konwencji kłajpedzkiej. Pośrednictwa jednak w prowadzeniu układów Anglija odmówiła. Wypadło przeto Litwie zgodzić się na bezpośrednią propozycję Polski, aby nie narazić swego stanowiska na arenie międzynarodowej, zwłaszcza w chwili, kiedy w Lidze Narodów rozpatrywana jest skarga polskiej mniejszości.

Kilkakrotne odkładanie decyzji w tej sprawie, inicjowane przez p. Chamberlain'a miało na celu, oczywiście, nie tyle wyświetlenie samej tej skargi, ile utrzymanie nad głową Litwy

miecza Damoklesa aby tym argumentem skłonić ją do pojednawczego tonu w zakresie realizacji interesów kupców angielskich co do spławu zakupionego przez nich w Polsce drzewa do Kłajpedy.

Dopuszczenie, zeszła, drzewa polskiego do Kłajpedy, o ile ono nie pociąga za sobą infiltracji tam wpływów polskich w jakiegokolwiek postaci, leży w interesie samej Litwy. Sytuacja gospodarcza Kłajpedy jest bardzo trudna i grozi wzbudzeniem nastrojów antylitewskich wśród ludności miejscowej, co nie jest wcale pożądanym w przededniu wyborów do sejmiku kłajpedzkiego.

Tym to okolicznościom zawdzięczać należy pozorne odstępstwo Litwy od praktykowanej dotychczas, nieprzejednanej względem Polski taktyki.

Zadaniem p. Sidzikauskasa było, nie ustępując ani piędzi ze swego stanowiska względem Polski, zadośćuczynić żądaniom angielskim i przez to samo uzyskać poprawę sytuacji gospodarczej Kłajpedy. Nasuwała się więc ponętna sposobność upolowania dwóch zajęcy jednym strzałem.

Nadto, pośrednim skutkiem takiego sukcesu byłoby *pomyślnie dla Litwy zakończenie sprawy skargi polskiej*, którą p. Chamberlain, po załatwieniu gesztu swoich kupców w Polsce, niewątpliwie przestałby się merytorycznie interesować. Skarga powędrowałaby w grudniu na wieczny spoczynek do archiwum p. Drumonda.

Na przeszkodzie realizacji tezy litewskiej stanęły różne okoliczności, wśród których jednakże stanowisko delegacji polskiej nie było okolicznością decydującą.

Skłonność p. Wasilewskiego do ustępstw, wykazana w tych punktach, które zostały wniesione do końcowego protokołu jako uzgodnione, niewątpliwie pokonałaby niejedną jeszcze szkopuł ze strony litewskiej.

Najtwardszym orzechem do zgryzienia okazała się sprawa konsulatu polskiego w Kłajpedzie. Lecz i co do tego zarysowała się, podobno, możliwość ugody przez zamianę konsulatu na *sui generis* agencję handlową, która już nie raziła stron litewską nazwą i charakterem instytucji, przewidzianej jedynie dla normalnych stosunków między państwami.

W tem miejscu p. Sidzikauskas otrzymał cios w plecy w postaci gwałtownej kampanji stronnictwa litewskiego przeciwko samej zasadzie podjęcia bezpośrednich rokowań z Polską.

Przebieg i argumenty tej kampanji są o tyle interesujące, że warto z nią bliżej się zapoznać.

Testis.

Korytarz Zwycięstwa.

PARYŻ, 24 IX. (Pat.). W artykule zatytułowanym: „Korytarz Zwycięstwa” „L. Eclair” kładzie nacisk na konieczność obrony Polski przed zakusami niemieckimi. Korytarz Gdański — pisze dziennik — winien prowadzić do zwycięstwa swych ostatnich posiadaczy, jeżeli zaś wpadnie w ręce Niemców, to ci zdołają rychło urzeczywistnić swe projekty Mitteleuropy i zdobyć hegemonję nad Europą i nad całym światem.

Kurs złotego poprawia się.

WIEDEŃ, 24 IX. (Pat.). „Neue Freie Presse” notuje dalszą poprawę kursu złotego, na giełdzie wiedeńskiej i giełdach zagranicznych.

Prezydent m. Warszawy i prezes warszawskiej Rady miejskiej w Rzymie.

RZYM, 24 IX. (Pat.). Dziś przybyli tu prezes Rady miejskiej miasta stulecznego Warszawy sen. Baliński i prezydent miasta Jabłoński. Są oni gośćmi zarządu miasta. Popołudniu pp. Baliński i Jabłoński złożyli wizytę komisarzowi na miasto Rzym, który dziś wieczorem wydaje bankiet na cześć gości polskich.

Zatarg angielsko-turecki w Lidze Narodów.

LONDYN, 24 IX. (Pat.). Delegat angielski w Lidze Narodów i sekretarz w posiedzeniu Rady Ligi, na którym rozważana będzie prośba rządu angielskiego o natychmiastowe zbadanie sprawy wydalania chrześcijan ze strefy, sąsiadującej z tymczasową linią brzołską Iraku. Rząd angielski w prośbie swej proponuje Lidze bezwzględne wysłanie do Mossulu specjalnej komisji, która miałaby zbadać przyczyny zarządzeń tureckich przeciwko ludności chrześcijańskiej i zabezpieczyć tę ludność przeciwko tego rodzaju gwałtom w przyszłości. Rząd angielski domagać się będzie natychmiastowej i zdecydowanej akcji ze strony Ligi.

GENEWA, 24 IX. (Pat.). Delegacja turecka postanowiła narazie wstrzymać się od udziału w posiedzeniu Rady Ligi, poświęconem propozycji angielskiej, dotyczącej przeprowadzenia ankiety w sprawie granic Iraku i Turcji.

Przygotowania Turcji.

LONDYN, 24 IX. (Pat.). „Daily Telegraph” donosi, jakoby cztery dywizje tureckie zostały skoncentrowane na granicy Iraku.

Wiadomości polityczne.

Udział Niemiec w konferencji paktu bezpieczeństwa.

W Locarno, czy w Lucernie?

Złagodzenie sytuacji politycznej w Niemczech

Gabinet Rzeszy zebrał się 23 bm. o g. 6 wieczor. na dalsze narady, które trwały do godz. 9. Wszystko przemawia za tem, że decyzja co do przyjęcia zaproszenia na konferencję w sprawie paktu bezpieczeństwa już zapadła. Niemcy będą reprezentowane przez kanclerza Luthera i ministra Stresemana. Dziś przed południem odbędzie się posiedzenie gabinetu pod przew. Hindenburga. Na posiedzeniu tem powzięte zostaną ostateczne decyzje.

„Neue Fr. Presse” donosi, że rząd szwajcarski wypowiedział się przeciwko urzuceniu konferencji w Locarno, wskazując, że mała ta miejscowość, niema ani odpowiednich hoteli, ani urządzeń komunikacyjnych. Możliwym jest przeto, że konferencja odbędzie się w Lucernie.

„Neue Fr. Presse” donosi z Berlina, że sytuacja polityczna doznała tam znacznego złagodzenia. Niemiecy narodowi wyrzekli się szeregu swoich żądań w sprawie paktu bezpieczeństwa. Według wszelkiego prawdopodobieństwa gabinet jednomyślnie uchwalił przyjęcie zaproszenia na konferencję ministrów. Między członkami rządu istnieje tylko różnica zdań, co do składu delegacji. Niemiecy narodowcy żądają, ażeby w konferencji wziął udział jedynie minister spraw zagran. Większość gabinetu jednak stoi na stanowisku, że byłoby bardzo pożądanym, ażeby w rokowaniach tych wziął również udział kanclerz Luther. Prawdopodobnie w tym duchu zapadnie decyzja jeszcze dzisiaj i zostanie następnie formalnie potwierdzona na posiedzeniu rady min., które odbę-

dzie się pod przewodnictwem Hindenburga. Ustalono już, że konferencja rozpocznie się 15 paźdz. w Lucernie i potrwa prawdopodobnie więcej niż dwa tygodnie.

Dzienniki spodziewają się rychłego nadejścia odpowiedzi niemieckiej na propozycję lotewską, stanowiącą dodatkowe obserwacje w sprawie uregulowania wzajemnych kompensat, która była tematem lipcowych rokowań ministra Mejerowicza w Berlinie. Sprawa kompensat uważana jest za najważniejszą w obecnych stosunkach lotewsko-niemieckich. Zawarcie traktatu handlowego na podstawach zasady narodu najbardziej uprzywilejowanego, nie na potka prawdopodobnie poważniejszych trudności. W sprawie konwencji arabskiej spodziewane jest również osiągnięcie rychłego porozumienia.

Prezydent Coolidge oświadczył, że Stany Zjednoczone tylko wtedy będą mogły wziąć udział w konferencji rozbrojenowej, zwołanej przez Ligę Nar., jeżeli kongres udzieli na to swego zezwolenia.

Artykuł naczelny, wychozący w Angorze organu półurzędowego „Hakimiolle”, analizując decyzję Ligi Narod. co do zasięgnięcia opinii Trybunału Haskiego, oświadcza, iż życzyliw stanowisko Ligi Nar. w stosunku do Anglii, podczas gdy cała ludzkość, a nawet część prasy angielskiej uznają prawa Turcji, jest dla Ligi samobójstwem moralnym. Dziennik dodaje, że gdy Liga Nar. przez tę decyzję stwierdziła swą niekompetencję, to Turcja w stosunku do niej odzyskuje całkowitą swobodę. Turcy—kończy dziennik—są pewni swych praw i będą umieli ich bronić.

Sprawa rewizji Wojewódzkiego Związku Kółek Rolniczych i Kasy Spółdzielczej w Nowogródku.

(Korespond. własn. „Kur. Wil.”)

Sprawa rewizji i opieczetowania Wojewódzkiego Związku Kółek Rolniczych i Powiatowej Kasy Spółdzielczej w Nowogródku przez osobną komisję z polecenia wojewody generała Januszajtisa w wysokim stopniu poruszyła całą opinię publiczną i do tychczas nie przestała być aktualną. Jako rezultat rewizji, zarząd Związku otrzymał od p. wojewody protokół rewizji z żądaniem dania wyjaśnień. Po wyjaśnieniu całego szeregu dość niepoważnych i mało znaczących zarzutów (gdyż w działalności Związku komisja żadnych nadużyć i przekroczeń nie znalazła), zarząd Związku przesłał protokół tej rewizji ze swymi wyjaśnieniami i odpowiednimi dokumentami do Ministra Spraw Wewnętrznych, wystosowując jednocześnie pismo treści następującej:

„Zalączając przy niniejszym protokół rewizji Związku Kółek rolniczych ziemi Nowogródzkiej, przeprowadzonej w czasie od dnia 10—25 lipca r. b. na mocy reskryptu Pana Wojewody Nowogródzkiego z dnia 9 lipca r. b. przez Komisję w składzie urzędników Województwa: p. Bohdana Hruszwickiego — Naczelnika Wydziału Administracyjnego, p. Witolda Schreyera — Rady Prawnego, p. Witolda Skotnickiego — Kontrolera Majątków Państwowych i Mustafy Alijewicza — kancelisty Wydziału Budżetowo Gospodarczego — mamy zaszczyt oświadczyć co następuje:

Zarządzona rewizja, jak to wynika z załączonego materiału, nosiła charakter administracyjno policyjny i dokonana została z wyraźną tendencją zaszkodzenia naszej Instytucji przez podważenie jej powagi wobec elementów narodowościowych, Województwa Nowogródzkiego, grupujących się w naszej Instytucji, we wspólnym celu gospodarczego podniesienia się i ugruntowania Państwowości Polskiej.

Obecność w Komisji wysokich urzędników Województwa dawała rekojmie solidnego i zgodnego z duchem czasu przeprowadzenia rewizji, — tymczasem sposób przeprowadzenia jej i wielce nietaktowne zachowanie się Komisji naraziło na szwank zaufanie do władz u naszych członków, z trudem zdobywane przez 5 lat.

Na powyższe twierdzenie złożyły się ustalone fakty opieczetowywania przez Komisję lokalu Związku, ogłoszenie o zamknięciu Instytucji bez okazania odpowiedniego upoważnienia III-iej Instancji, poddawanie rewizji osobistych tek pracowników i ich prywatnej korespondencji, przyjmowanie i otwieranie korespondencji Związku, oraz kwitowanie pieniędzy

— we wszystkich wypadkach bez okazania na to odpowiedniego upoważnienia władzy sądowej.

Samo zachowanie się Komisji, w tak oficjalnym, reprezentacyjnym składzie, jak np. lekceważące traktowanie personelu Związku, wynoszenie do swoich prywatnych mieszkań akt Związku przez członków Komisji, lekkomyślne zarzucanie kłamstw, nieprzestrzeganie obowiązujących dla urzędników tej miary formalności (protokolarne przyjęcie i oddawanie lokalu i akt i t. d. — czynów, podobnych w załącznikach), niesłychanie niedbałe wykonywanie swoich czynności, jak to wnioskuje się z protokołu Komisji (pomijanie dowodów kasowych, stawianie z tego tytułu zarzutów, obchodzenie się z tekami i t. d.), nie podniosło bynajmniej autorytetu władz, o który przynajmniej tyle co i Związek winna była dbać Komisja.

Całkowite przerwanie czynności Związku na przeciąg 21 dni (ostateczne objęcie lokalu i akt uskuteczniło 31.VII r. b.) i sposób przeprowadzenia rewizji naraziły naszą Instytucję na straty, gdyż w okresie gorączkowej pracy nie została należycie zorganizowana akcja spraważenia nawozów sztucznych, przeprowadzenie pokazów hodowlanych, zbioru poletek doświadczalnych, wyliczek i t. d.

Największą zaś stratą dla Związku jest rzucenie podejrzenia na Instytucję, dokonana zaś rewizja wywołała rozgoryczenie wśród członków w stosunku do władz.

Związek Kółek Rolniczych z wielką cierpliwością oczekiwał końca rewizji, wykonał wszystkie żądania Komisji, czem dążył do lojalności i rozwagi wobec Komisji.

Mając na względzie w pierwszym rzędzie li tylko interes Państwa — Związek Kółek Rolniczych ziemi Nowogródzkiej niniejszym zwraca się do Pana, Pana Ministra, z prośbą o naprawienie poczynionych krzywd Związkowi i uchronienia nas na przyszłość od takich rewizji. Wobec tego, że rewizja została przeprowadzona bez upoważnienia, a w celu podważenia powagi Instytucji, a nie w celu podniesienia jej, winni być ukarani ci, którzy wbrew przykazaniu Boga i przykazaniu Państwa, a także przykazaniu Instytucji, podjęli się tej rewizji.

Mamy nadzieję, że odnośne czynniki rządowe sprawę powyższej rewizji szczegółowo zbadają, winnych zaś przekroczenia władzy oraz całego szeregu nieprawnych postępów połączną do surowej odpowiedzialności i odpowiednio ukarzą. „N”

Ameka nie zadowolona z Ligi Narodów.

WASZYNGI, 24.IX. (Pat.). „United Press” donosi: W kołach urzędowych panuje adowolenie z dotychczasowych wyników obecnej sesji Ligi Narodów.

Zwrot w kłji Mossulu rozczarował także i amerykańskich zwolenników Ligi Naroc.

Zwrot ten że jedynie wzmocnić argumenty przeciwników Ligi Narodów, że Liga odów jest instrumentem wielkich mocarstw.

Nastrój tenorszył się jeszcze wskutek wojny Marokkańskiej i powstania Druzów.

Co do Azjińskiej, koła polityczne wskazują na to, że wrazie dościa tam do kontu będą narażone koncesje naftowe Chestera. Ameryka pragnęłaby uniki wszelkich ciężarów wynikających z nieprzychylnego stanowiska Euro wobec mahometan.

Dokoła Marokka. Wróg ojczyzny.

„Matin” dosi z Fezu, iż deputowanemu komunistycznemu Doriotowi udało się przoczyć granicę algiersko marokkańską.

Możliwość kampanji zimowej.

PARYŻ, 24. (Pat.). „Matin” donosi z Fezu, że naczelne dowództwo wojsk francuskic przewiduje możliwość kampanji zimowej.

Waki Francuzów z Druzami.

BEJRUT, 21X. (Pat.). Potwierdzają urzędowo wiadomość o odebraniu nieprzyjacielowi niasta Suida. Kolumna Gamelina wkroczyła do miasta dziś w godzinach ranych,

Rokowania franko-amerykańskie.

WASZYNGON, 24.IX. (Pat.). Dłis rano rozpoczęły się rokowania franko-amerykańskie w sprawie długu francuskiego, zaciągniętego w Ameryce.

Podróż min. Caillaux.

NOWY JORK, 23.IX. (Pat.). Przybyła tu delegacja francuska z min. Caillaux na czele.

Sprawa lotników amerykańskich.

FEZ, 24.IX. (Pat.). Narażając się na możliwość utraty obywatelstwa Stanów Zjednoczonych lotnicy amerykańscy postanowili walczyć nadal po stronie francuskiej.

Przyłapany emigracja.

LONDYN, 24.IX. (Pat.). Donoszą z Charbina, że władze japońskie aresztowały na stacji Pogranicznaja sowieckiego kurjera dyplomatycznego, który usiłował przejechać granicę chińska z wielkim zapasem materiałów wybuchowych i druków.

Z KOWNNA.

Skład nowego gabinetu.

KOWNO, 23.IX. (tel. wł.). Z Kownna donoszą, iż ostatecznie uchwalono skład nowego gabinetu. Z gabinetu p. Petruisza pozostają na swoich stanowiskach: min. rolnictwa Krupawiczus, min. spr. wewn. Endzujajtis i min. oświaty dr. Jokantas. Premierem nowego gabinetu ma być prezes sejmu dr. Bistrajs, min. finansów Waduszis albo dr. Karejls, spr. wewn. Endzujajtis, oświaty dr. Jokantas, min. sprawiedliwości Oika, min. komunikacji inż. Jankiewiczus, rolnictwa Krupawiczus, min. spr. zagr. Rejnls lub premier Bistrajs.

Były premier Petruis ma zostać prezesem sejmu.

Motywy kryzysu rządowego.

KOWNO, 23.IX. (tel. wł.). Powodem ustąpienia rządu Petruisza, ma być podobno przekroczenie przez delegację litewską w Kopenhadze, Instytucji rządowych. Depesza wysłana z min. spr. zagr. do Kopenhagi przyszła z opóźnieniem z winy urzędnika, po podpisaniu protokołu. Wskutek tego delegacja nie zastosowała się do zamierzeń rządu i gabinet zmuszony był podoć się do dymisji.

Przedstawiciele mniejszości narodowych u Ministra Wyzn. Relig. i Ośw. Publ.

Wobec ostatniego rozporządzenia p. St. Grabskiego w sprawie polskiego wykładu historii i geografii powszechnej w szkołach mniejszości narodowych, udała się z Wilna do Warszawy delegacja pod przewodnictwem posłów dr. Wygodzkiego i Jeremicza. W skład delegacji weszli: p. p. Oisejko (Litwin), dr. Szabad (Żyd) i Szarkiewicz (Białorusin).

Uzyskawszy posłuchanie u p. Ministra, delegacja ta dała wyraz niezadowolaniu, jakie wywołało rozporządzenie wśród zainteresowanej ludności. Dziwi się ona bardzo, że stawia takie wymagania szkołom prywatnym, a żadnych praw im się nie daje; niemniej jest dziwnem, że p. Minister nie umiał zdobyć się na własny oryginalny pomysł, ale powołał niewolniczo do tylko, co wynależili carscy czynnicy, którzy „rozjaśniali” nadane szkołom polskim ulgi.

Pierwszy na ten temat mówił dr. Wygodzki. Następnie zabrał głos pos. Jeremicz, zarzucając Ministrowi, że pamiętał tylko o jednym, przemycnym do ustawy paragrafie 7 m, natomiast o innych paragrafach zdaje się całkiem zapominać. Zapomina zaś przedewszystkiem o tem, iż usta-

wa miała na celu ułatwienie, a nie utrudnianie egzystencji szkołom mniejszości narodowych. Rząd sam miał zakładać takie szkoły, ale dotąd nic się o tem nie słyszy.

W odpowiedzi na te zarzuty, p. St. Grabski podniósł, iż rozporządzenie jego zgodne jest z ustawą. Co się zaś tyczy zakładania szkół, to właśnie ma ich niebawem powstać aż 40.

Na ten temat wywiązała się dyskusja. Pos. Jeremicz oznajmił, że dotąd nic nikt nie słyszał, gdzie i na kiedy owe szkoły się organizuje. Zresztą, obiecywano ich nie 40, ale 400!

Zdaniem p. Ministra ludność tu tejsza nie chce szkół białoruskich. Żądała ich tylko pod wpływem agitacji; następnie jednak żądania te cofała.

— Cofała—odpowiada pos. Jeremicz—za obietnicę udzielenia budżetu, który ludność ta powinna była i tak dostać. Nadużyto więc tutaj ciemnoty biedaków i ich nieznośności przysługujących im praw.

Pos. Oisejko zwrócił następnie uwagę na fakt, że według narzuconego planu lekcji—nie pozostanie prawie czasu na przedmioty, wykładane w języku ojczystym uczniów.

Ta uwaga trafiła wreszcie do przekonania p. Ministra i w sprawie obietki wejrzeć.

Audjencja trwała prawie całą godzinę, ale do porozumienia żadnego

Dawne Virtuti.

Gdy po szmatach endeckich szarpią me nazwisko, ile że niepolskiego brzmienia nie znosi ich słuch, jakże nie mam drwić z tego? Toć mogą zapisać służyć im ważną z przed lat sześćdziesięciu dwóch. Z racji onych to czasów nazwisko me cenię i nie zamieniłbym go na żadne „ski”, „wicz...”. Pod tem nazwiskiem ojciec mój wziął odznaczenie — Virtuti, nadawane zacnym przez monogolską dzicz. Wziął je ojciec mój, idąc na Sybir piechotą: nie był to krzyż z brylantem, lecz własnego krzyża wdzięk. — Pytacie, co za order?... Ba! nielada. Oto dziesięć od kozackiego knuta dozwotnich pąg. Benedykt Hertz.

Z Gdańska.

Nowy zamach polski.

GDAŃSK, 24.IX (Pat.). Nawiązując do zamiaru Polski utrzymania na pół wyspie Westerplatte stałego posterunku wojskowego w celu zabezpieczenia przychodzących tam ładunków amunicji, niemiecka prasa gdańska upatruje w tem nowy zamach Polski na wolne miasto Gdańsk. Polska — wysuwając powyższe żądanie w głębokim poczuciu ciężkiej na niej odpowiedzialności, pragnęła transportem amunicji, przechodzącym przez Gdańsk zapewnić maksimum bezpieczeństwa przez ludzi godnych zaufania, a odpowiedzialnych przed władzami polskimi. Ten naturalny sens przez się zrozumiały obowiązek Polski, przedstawia niemiecka prasa gdańska jako zwykły atak Polski i stara się wykazać, że żądanie polskie jest nieuzasadnione i zbyt ciężkie, albowiem polska gdańska wysterczy w zupełności dla ochrony polskich ładunków amunicyjnych. W swoim zacietrzewieniu przeciwko Polsce prasa gdańska przekreśliła całą dotychczasową agitację przeciwko składowi amunicji polskiej w Gdańsku, rzekomo grożącym mu w każdej chwili katastrofą. Dzisiejszy „Danziger Zag” pisze bowiem, że przez Gdańsk przeszły liczne, a czasem bardzo duże transporty amunicji, a nic się dotychczas nie stało. Powyższe przyznanie się niemieckiego dziennika dobitnie wykazuje całą bezwstydną dotychczasową ustawicznymi alarmów na temat bezpieczeństwa, grożącego Gdańskowi z powodu istnienia w Gdańsku polskiego składu amunicyjnego. Pisma te pozatem spalują do Ligi Narodów o interwencję w Warszawie w udaremnieniu nowego zamachu polskiego na Gdańsk.

Przegląd prasy.

Zadowolenie „Gazety Warszawskiej”.

Wobec zakończenia obrad Senatu nad reformą rolną, „Gazeta Warszawska” powiada, że projekt obecnie wyszedł

z Senatu, wygładzony, ale nie pogruchołany i zdolny do tego, aby spełnić swe zadanie w życiu państwem, konjunktura zaś polityczna, w jakiej odbywała się w Senacie rewizja projektu sejmowego, nie daje powodu do obaw na przyszłość. Nie nastąpiło jakiegoś rozbielenia i zamęcie zasadniczego układu sił politycznych na naszym gruncie parlamentarnym. Współpraca tych stronnictw, które od kilku lat coraz większą zdreżają ambicję do prowadzenia polityki państwowej, a nie wyłącznie klasowej, nie została unemożliwiona, ani nawet poważnie narażona na niebezpieczeństwo.

Z powyższego widać, że Nar. Dsm. bardzo pragnie odzyskać dawną sympatię ziemianstwa.

Jeżeli projekt ma szanse uzyskania ostatecznej aprobaty Sejmu, a niewątpliwie tak jest, jeżeli został on zasadniczo, nie tylko formalnie ulepszony, to zasługa w tem przeważna Zw. Ludowo-Nar.”.

który—jak się okazuje—niczego tak się nie obawiał, jak wejścia w życie ustawy, za którą sam w Sejmie głosował.

„Góruje jednak—powiada „Gazeta”—ponad wszystkim fakt, że Senat 60-u głosami przeciwko 35, odrzucił wniosek socjalistyczny, domagający się przyjęcia ustawy sejmu wejże zmian”.

nie doprowadziła. Na odchodnym pos. Jeremicz oświadczył w imieniu delegacji:

— Przyszliśmy do p. Ministra dobrej wierze, iż uda się nam skłonić go do uwzględnienia naszych słusznych żądań. Ponieważ spotkał nas zawód, więc oświadczyliśmy, że będziemy prowadzili walkę z całą energią i nie opuścimy rąk, dopóki rozporządzenie cofnięte nie będzie,

Z państw bałtyckich.

Łotwa.

Łotewscy posłowie w składzie delegacji do S.S.S.R.

RYGA, 23.IX. (tel. wł.). W skład łotewskiej handlowej delegacji do S.S.S.R. wchodzi i posłowie sejmowi. Premier Celmińst zaproponował sześciu posłom na sejm, wzięcie udział w delegacji, a mianowicie: Kliwe, Birnganowi, Gelemanowi, Bewmanowi, Łazercowi, oraz jednemu z posłów z grupy Trasana.

Min. sprawiedliwości powierzone sprawę min. Kalnyńsz.

RYGA, 24.IX. (tel. wł.). Min. oświaty Kalnyńsz zwrócił się do rządu z prośbą o zbadanie w sprawie 500.000 rub. o którą go posiadza „Pirmdena”. Gabinet ministrów postanowił przekazać tę sprawę min. sprawiedliwości, śledztwo ma przeprowadzić prokurator senatu.

Według „Rigos Žinios” która tę sprawę wciąż wyświelta min. Kalnyńsz jakoby zażądał od przemysłowców spirytusu 500.000 rub., aby skłonić centrum demokratyczne do głosowania w sejmie przeciw ustawie walki z pijanstwem.

Zabezpieczenie dzieci Mejerowicza.

RYGA, 23.IX. (Pat.). Parlament łotewski postanowił wypłacać dzieciom zmarłego ministra Mejerowicza miesięczną rentę po 200 franków szwajcarskich aż do osiągnięcia przez nich pełnoletności. Dalej parlament postanowił wystawić Mejerowiczowi pomnik i zarządzić dwumiesięczną żałobę państwową i garnizonową.

Estonja.

Äkkel — min. spr. zagr.

TALLIN, 23.IX. (tel. wł.). Na pierwszym posiedzeniu parlamentu estońskiego w początkach października, prezydent Jakson wysunął kandydaturę b. premiera Äkkel na stanowisko min. spr. zagr.

Układ estońsko-finlandzki.

TALLIN, 23.IX. (tel. wł.). Na mocy umowy, zawartej pomiędzy Estonją i Finlandją zostały zniesione wizy min. spr. zagr. dla osób udejących się do Estonji lub Finlandji.

Z Rosji Sowieckiej.

Cziczeryn zachwiany?

WIEDŃ, 23.IX. (Pat.). „Noue Freie Presse” podaje za dyplomatycznym korespondentem „DAILY TELEGRAPH” pogłoskę jakoby stanowisko Cziczeryna zostało zachwiane i jakoby jego miejsce miał zająć Karachan.

Z Chin.

Przesilenie gospodarcze.

LONDYN, 23.IX. (Pat.). Z Hongkongu donoszą, że gubernator angielski przyjął delegację bankierów i kupców chińskich, która przedstawiła mu memoriał o ciężkiej sytuacji gospodarczej kraju. Delegaci prosili o szybką pomoc rządu.

Z Ligi Narodów.

Wobec zapowiedzi konferencji chińskiej.

Na wtorkowym posiedzeniu Zgromadzenia Ligi Narodów, zajmowano się przedyskutowaniem położeniem w Chinach. Poseł chiński w Londynie Chao Sin Hu przedstawił krótko obecne trudności pomiędzy władzami chińskimi i ludnością chińską z jednej strony a cudzoziemcami z drugiej.

Bezpośrednio potem Zgromadzenie przyjęło bez dalszej dyskusji rezolucję, wyrażającą życzenie, aby na przyszłej konferencji w sprawie cel, która ma się zebrać w Chinach, powstałe konflikty mogły być załatwione.

Propozycja Loucheura.

GENEWA, 24.IV. (Pat.). Zgromadzenie Ligi przyjęło propozycję Lou-

cheura w sprawie przygotowania międzynarodowej konferencji ekonomicznej. Loucheur zabierając głos, podkreślił, że na konferencję winny być zaproszone wszystkie kraje nie-wyłączając Niemiec.

Stanowisko Irlandji.

GENEWA, 23.IX. (Pat.). W komisji prawnej Ligi Narodów delegat irlandzki oświadczył, że Irlandja nie zajęła jeszcze w Genewie stanowiska wobec klauzuli, dotyczącej arbitrażu obowiązkowego. Przemówienie sir Cocila Hursta — mówił delegat irlandzki — nie wyraża bynajmniej opinji rządu irlandzkiego. Delegat wielobrytański odpowiedział, iż sir Cocil Hurst nie zamierzał składać deklaracji, obowiązującej wszystkie rządy imperjum wielobrytańskiego.

Sprawa ustawy o zabezpieczeniu emerytalnem nieetatowych pracowników P. K. P. i pozostałych po nich wdów i sierot.

Ostatnio został ogłoszony projekt ustawy emerytalnej dla nieetatowych pracowników P. K. P. i pozostałych po nich wdów i sierot, opracowany przez Ministerstwo Kolei i uzgodniony z Ministerstwem Skarbu. Zgodnie z projektem, ustawie tej podlegać będą wszyscy pracownicy nieetatowi, z wyjątkiem kontraktowych, próbnych i czasowych.

Oplata na rzecz Skarbu Państwa wynosić będzie 5 proc. tej sumy płacy, jaka stanowi podstawę wymiaru zabezpieczenia emerytalnego.

Pracownicy, pełniący stałe służbę na parowozach lub pociągach, oraz przydzieleni do tych służb, płacą 7,5 proc., ponieważ rok spędzony na służbie, im się liczy za 18 miesięcy. Zaległe opłaty mogą być ściągane wstecz; jednakże z zabezpieczenia wdowego, sierociego i pogrzebowego nie mogą być ściągane.

Czas służby kontraktowym, zaliczonym na stałodziennych przed wejściem w życie ustawy, zalicza się do wysługi emerytalnej, po uprzednim uiszczeniu przez danego pracownika ustanowionej opłaty.

Czas służby w wojsku polskim spędzony po przyjęciu na służbę kolejową, w czasie mobilizacji lub ćwiczeń, zalicza się do wysługi emerytalnej, bez uiszczenia opłaty.

Zmiany płac, stosowane do pracowników kolejowych, będą automatycznie stosowane do zabezpieczeń na mocy niniejszej ustawy.

Rozwiązanie stosunku służbowego przez Zarząd P. K. P., uprawniające do zabezpieczenia emerytalnego następuje na żądanie pracownika lub też z urzędu:

- 1) Jeżeli pracownik ukończy 60 lat życia i ma co najmniej 10 lat wysługi emerytalnej.
- 2) Jeżeli z powodu choroby, której się nabawił po wstąpieniu na służbę, przez co stał się niezdolnym do służby kolejowej i ma co najmniej 5 lat wysługi emerytalnej.
- 3) Bez względu na czas wysługi emerytalnej, jeżeli stał się niezdolny do pełnienia służby z powodu nieszczęśliwego wypadku, któremu uległ w służbie, jeżeli wypadku tego nie spowodował rozmyslnie, lub nie wywołał go na skutek popełnienia czynu karnego.

Zabezpieczenie emerytalne należy się również tym pracownikom, którzy osiągnęli co najmniej 25-letnią wysługę emerytalną, a których zwolniono ze służby z powodu zmian ustroju kolejnictwa, lub też z powodu redukcji personelu.

Osoby, które świadomie wprowadziły w błąd odnośnie władze celem uzyskania uposażenia emerytalnego, odprawy lub pogrzebowego, albo też wyższego wymiaru zabezpieczenia, poza odpowiedzialnością sądowo-karną, winni są wynagrodzić skarbowi państwa wyrządzone straty.

Za podstawę wymiaru zabezpieczenia emerytalnego przyjmuje się ostatnio pobieraną płacę dzienną, pomnożoną przez obowiązkową miesięczną ilość dni roboczych, w wymiarze dla samotnych, z uwzględnieniem dodatku regulacyjnego przysługującego danemu pracownikowi w chwili przejścia na emeryturę.

Zabezpieczenia emerytalne wynosi — za 10 lat wysługi emerytalnej — 40% kwoty przyjętej za podstawy wymiaru, za każdy dalszy rok wysługi — wzrasta o 2, 4 proc. t. j. ze po osiągnięciu 35 lat — wynosi 100 proc. Pracowników, którzy nie z własnej winy utracili zdolność do pracy, przy pełnieniu służby zabezpieczenie podwyższa się w stosunku procentu utraczonej przez niego zdolności do pracy.

W razie śmierci ojca, zabezpie-

czenie sieroco, gdy pozostała wdowa ma prawo do pobierania zabezpieczenia wdowego, wynosi 25 proc. zabezpieczenia wdowego, z tem że suma zabezpieczeń sierocych nie może wynosić ponad 100 proc. zabezpieczenia wdowego. Sierocy przysługują do 18 lat życia.

Pogrzebowe w razie śmierci emeryta wynosi 3% miesięcznego zabezpieczenia emeryta.

Ustawa powyższa po zaaprobowaniu przez Radę Ministrów wejdzie pod obrady Sejmu. Zastawienie przewidywanych wpływów i wydatków za okres pierwszego r. w obowiązywaniu ustawy, wileńskiej dyrekcji K. P. będzie mniej więcej następujące: ilość pracowników 5,954, suma opłat skarbowych (w punktach) — 1200,000; przeciętna ilość emerytów, wdów i sierot — 400 suma przeciętna zabezpieczeń (punktach) 840,000.

W całej Polsce (przyuszczalnie) 139,100, co stanowi, biorąc podstawową wysokość punktu 0,38 zł. różnica wynosi 2,891,040 zł.

Z kraju i zagranicy.

Z całej Polski.

Z wolnej wszechnicy polskiej.

Szybki rozwój tej uczelni ukazuje nam jej „Sprawozdanie z działalności w roku akademickim 1923/24”. Broszura ta, licząca 55 stron, zawiera bardzo obfita treść.

Przytoczymy tutaj co najważniejsze.

Na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym działało 39 wykładowców, na Wydziale Humanistycznym 41, na Wydziale Nauk Politycznych i Społecznych 31, na Wydziale Pedagogicznym 10, razem 131.

Na pierwszym z tych wydziałów było czynnych 11 Seminarjów i Pracowni, na drugim 4, na trzecim 6, na czwartym 3, razem 23.

Biblioteka liczyła 10,000 tomów. Słuchaczy rzeczywistych było w zimowym semestrze 1053 (mężczyzn 700, kobiet 353), w letnim 964 (mężczyzn 650, kobiet 314).

Czynnych było 11 zrzeseń słuchaczy.

W naukowym wydawnictwie Wszechnicy ukazały się dwie prace. Wygłoszono 22 publiczne wykłady bezpłatnie w Warszawie i 10 na prowincji.

Brano udział w kilku zjazdach naukowych w kraju i zagranicą, występując z referatami.

W maju 1924 r. urządzono pierwszy zjazd byłych członków Wszechnicy, założono Towarzystwo Przyjaciół W. W. P. i położono kamień węgielny pod budowę własnego gmachu przy ul. Lwowskiej 5.

Zapomogi otrzymano od Ministerstwa W. S. i O. P., ciał samorządowych, banków i osób prywatnych.

Przy Wszechnicy czynna jest Szkoła Dziennikarsko-Publicystyczna. Z powodu trudności gospodarczych ogólnokrajowych, Wszechnica znajdowała się w ciężkim położeniu, jednakże wyszła z niego obronną ręką i pełną ufności patrzy w przyszłość.

Echa ponurej tragedji w klasztorze OO. Karmelitów we Lwowie.

Wstępne śledztwo policyjne w sprawie ponurego mordu w klasztorze OO. Karmelitów zostało zakończone, a akta odesłano wczoraj do prokuratury państwa. Ks. Kopicz jeszcze onegdaj w południe został odstawiony do aresztu śledczego. Dzisiaj rozpoczął przesłuchiwanie obwinionego sędziego śledczy Witoszyński.

Sprawca zbrodni zachowuje się nęgił spokojnie, ale znać po nim nurtujące przygnębienie. Z zeznań jego dotychczasowych zdaje się nie ulegać wątpliwości, że działał w przystępie zamroczenia umysłowego. W kółko powtarzał, że wycofano go z powodu choroby wenerycznej do celi klasztornej. Czuł się tam źle, albowiem nawykł do innego życia.

Ks. Kopicz pochodzi z Zachodniej Małopolski i posiada tam rodzinę. Do klasztoru przyjechał z Krakowa. Rewizja przeprowadzona u niego w celi, była bardzo szczegółową, zabrano znaczną korespondencję, dokumenty i fotografie.

Karteczka znaleziona podczas osobistej rewizji u ks. Kopicza, skreślona nerwowo i bezładnie, nie pozostawia żadnych wątpliwości, że ma się do czynienia z obłąkanym. Ks. Kopicz pisze sam do siebie: „Że la karze skazałi go na Kulparków (za kład dla obłąkanych) za rzucanie się na kobiety w celach lubieżnych i że dybia na jego życie”.

Pogrzeb ofiary mordu ks. Ideca, dziekana wojskowego, duszpasterstwa DOK. Lublin, odbył się we środę o godzinie 3 po południu ze szpitala wojskowego lyczakowskiego na cmentarzu lyczakowski.

Z zagranicy.

Wykłady o Polsce na uniwersytecie w Buffaloo.

Dzianek kursów wieczornych w uniwersytecie buffalowskim (Stany Zjedn.) p. Marsch zdecydował, że od 22 b. m. będą wprowadzone wykłady literatury i historii polskiej w języku angielskim. Na wykładowcę zaproszono p. Lecha Niemojewskiego.

Projektowane jest zaprowadzenie wykładów i seminarjów z języka polskiego.

Walka z komunizmem we Francji.

PARYŻ. 23.9. Pat. Zarządzone postępowanie karne przeciwko 12 komunistom z powodu odezwy, zamieszczonej w „Humanite”, na polecenie komitetu centralnej partji komunistycznej, a zwróconej przeciwko wojnie w Maroku. Odezwa ta wzywała żołnierzy francuskich do bratania się z ruffenami.

Aresztowanie lotnika francuskiego.

„Echo de Paris” donosi z Fryburga badńskiego, że władze lokalne niemieckie otrzymały instrukcję zatrzymania lotnika francuskiego Costos, którego samolot spadł w

Schwarzwaldzie, przyczem drugi lotnik Thierry poniósł śmierć. Samolot został skonfiskowany, a motor zdemontowany.

Uroczystość asymlin na dworze włoskim.

RYM. 23.IX. (Pat). Ślub księżniczki Mafaldy z księciem Filipem Eskim odbył się w pałacu Raconigi.

I cóż?.. Okazuje się, że nie mam talentu na freblankę.

Tak już się starałem popularnie, tak przystępnie tłumaczyć „Dziennikowi Wileńskiemu” — i na nic. Do głowy nie wzięło. Nic nie zrozumiał.

Nie winimy go, oczywiście. Dopust Boży. Nieszczęście.

Ale naturalnie w tych warunkach o polemizowaniu mowy być nie może. Szkoda jednak, że ten pan J. Obst jest taki tęplutki. Lubię dobrych polemistów, z którymi na słowa, jak na szpady walczyć można. Takim J. Obstowi można w najlepszym razie nasobaczyć, ale to żadne nie sprawia satysfakcji.

Oto próbka jego dowcipu: Powiedziałem mu, że „Kurjer” nie był i nie jest organem „Wyzolenia”. A on mi na to: w takim razie jest organem pp. Hertza, Silbermana i Goldsteina.

Na miły Bóg! — dlaczego?.. Dlaczego akurat tych trzech, z których jeden pracuje w „Kurjerze” chwilowo, drugi wcale (raczej w „Słowie”), a trzeci dopiero od niedawna próbuje sił swoich. Czemuż „Kurjer” nie ma być organem Chomińskiego, Kościelkowskiego, Batorowicza, Kłaczynskiego i in. — ludzi, którzy istotnie stworzyli go i prowadzą?..

Słusznie — jak widzę pisał niedawno ks. Kłopotowski o p. J. Obscie, że myśli i pisze alkoholem. Bo cóż innego mogło mu tak logikę zmącić?

W innym znów ustępiek swojej t. zw. „polemiki” tłumaczy się p. J. Obst, że nie wiałby przed bolszewikami, gdyby był pełen protekcji wydawcy „Kurjera”. Ogromna szkoda, że p. J. Obst nie dowiedział się, jaką drogą można było ową protekcję zdobyć. Gdyby nie był tak podsyty tchórzem, że ze strachu gubił spódnie na dwa tygodnie przed wejściem do Wilna bolszewików — gdyby był wstąpił do oddziałów ochotniczych, które wydawca „Kurjera” organizował, gdyby — tak jak on — przemawiał na wiecach antybolszewickich jeszcze w chwili, gdy już nieprzyjaciel wdzierał się do miasta — zdobył by nietylko protekcję, ale też imię dobrego Polaka.

A tak co? — Nawet czytelnicy „Dziennika” (ręcz proste, inteligentniejsi) traktują go, jako „Istotnie polskawo” J. Obscia, wierząc kopie mińskiego Szmida, który w domu gędał z żoną po niemiecku, a w redakcji był „Istotnie ruskij czelawiek”.

KRONIKA.

Dziś — Ladysława z Gielniowa W.

Jutro — Cyprjana M., Justyni M.

Piątek 25 Września

Wschód słońca — g. 5 m. 25

Zachód „ — g. 5 m. 29

MIĘSKA.

— **Ulgi podatkowe.** Ministerstwo Skarbu postanowiło w ostatnim kwartale rb. uczynić szereg ulg płatniczych, a mianowicie:

1) rozłożona została rata podatku majątkowego od rolników, płatna w październiku, na 2 części, z odłożeniem części drugiej na listopad. Projektowaniem jest też pobranie tej drugiej części z zoboju; 2) odroczone została druga rata podatku gruntowego, płatna w terminie do 15-go listopada rb., tym rolnikom, którym, w związku z zeszłoroczną klęską nieurodzaju, podatek gruntowy za rok ubiegły został odroczony do jesieni rb.; Bank Gospodarstwa Krajowego i Bank Rolny upoważnione zostały do rozłożenia długów, przypadających od rolników w u. r., na terminy dłuższe, aż do 1 kwietnia 1926 r. i 4) jednocześnie rząd polecił, by Kasy Państwowe nie opóźniały realizowania asygnat na uskutecznione dostawy i i roboty rządowe. (I)

— **Podatek od lokali za III-ci kwartał 1926 r.** W myśl rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 25-go maja 1925 r. (Dz. U. Rz. P. № 37 poz. 407 §§ 18 i 19) termin płatności podatku państwowego od lokali za III kwartał 1925 r. upływa z dniem 30 września 1925 r.

Osoby, które nie otrzymały dla jakich bądź powodów dotychczas nakazów płatniczych na państwowy podatek od lokali, wzywa się do stawienia się w Magistracie m. Wilna, (Dominikańska 2, pokój № 170) w celu otrzymania takowych.

Kwoty podatku, nieuiszczone przez płatników we wskazanym terminie płatności, stają się zaległością, która będzie ściągana przymusowo z karami za zwłokę w wysokości 4 proc. miesięcznie, oraz kosztami egzekucyjnymi, określonymi w ustawie z dnia 31 lipca 1924 r. (Dz. U. Rz. P. № 73 poz. 721). (z)

— **Posiedzenie komisji technicznej Magistratu m. Wilna.** Dziś, to jest dnia 26. IX. 25 r. o godzinie 8 wieczorem odbędzie się posiedzenie komisji technicznej Magistratu m. Wilna. Na porządku dziennym sprawa projektu budowy bramy wejściowej do po Bernardyńskiego ogrodu. (z)

— **Z posiedzenia sekcji technicznej Magistratu m. Wilna.** Dn. 23. IX. 25 r. o godz. 8 mej wieczorem odbyło się posiedzenie sekcji technicznej Magistratu m. Wilna, któremu przewodniczył p. dr. Dembowski. Na porządku dziennym znalazła się sprawa: ustalenia taksy dla dorożek samochodowych i towarzyszących autobusowych, oraz sprawa budowy bramy i wejścia do ogrodu bernardyńskiego. Zreferował sprawę nacelnik wydziału finansowego p. Chądzyński. Komisja po szczegółowym omówieniu tematu, ustaliła ceny dla dorożek samochodowych 80 gr. za 1-szy kilometr, za każde zaś 250 mtr. następnym 20 gr. oraz 4 zł. za każdą godzinę postoju, zaś do projektu budowy bramy wejściowej do ogrodu Bernardyńskiego komisja postanowiła sprawę tę odroczyć do następnego posiedzenia Rady Miejskiej, oraz zaprosić profesorów Wydziału Sztuk Pięknych U. S. B., dla wypowiedzenia w tej kwestji swego zdania. (z)

— **Posiedzenie Urzędu do walki z lichwą i spekulacją w sprawie niżki cen na mięso.** W związku z ujawnieniem ogólnej tendencji do niżki na wszelkiego rodzaju artykuły mięsne i w celu przeprowadzenia odpowiedniej kalkulacji cen, w sobotę, to jest dnia 26. IX. 25 roku o godz. 6 wieczorem, odbędzie się posiedzenie Urzędu do walki z lichwą i spekulacją, na które zostaną zaproszeni przedstawiciele masarni.

— **Płombowanie produktów mięsnych.** Delegatura Rządu wydała rozporządzenie, aby wszystkie jatki i masarnie wileńskie plombowały produktami mięsnymi, przeznaczone do handlu. Rozporządzenie to ma na celu uniemożliwienie masarniom sprzedawanie produktów zepsutych, lub wogóle dla jakichbądź względów nienadających się do sprzedaży. (z)

— **Zwiększenie bezpłatnych obiadów.** Zgodnie z uchwalonym przez Radę Miejską dodatkowym budżetem na r. 1925 z dniem 1.X r. b. zostanie zwiększona ilość bezpłatnych obiadów dla bezrobotnych 0.300. (I).

ZE SZKOLNICTWA.

— **Z narad kierowników szkół powszechnych.** Dnia 23.IX. 1925 r. o godzinie 6-jej wieczorem odbyło się posiedzenie kierowników i kierowniczek szkół powszechnych m. Wilna, które trwało do godziny 11-jej w nocy. Na porządku dziennym znalazły się dwie sprawy: sprawa reorganizacji szkolnictwa i sprawa dyżurów szkolnych w czasie przerw. Komisja po wyczerpaniu tematu stwierdziła, iż zgodnie z rozporządzen. W.R. i O.P. organizacja w poszczególnych szkołach dobiega końca, za wyjątkiem małych odchyleń, które nie mają większego znaczenia. Komisja prztem odpowiadała na poszczególne zapytania, zaniepokojonych reorganizacją rodziców, którzy po odpowiednim się wytłumaczeniu, że reorganizacja odbywa się w interesie dzieci, odchodzili uspokojeni. Co zaś, do kwestji dyżurów Komisja ustaliła normę, że w czasie przerw na 75 ro dzieci ma pełnić dyżur 1 nauczyciel. Gdyby zaś teren, lub wyjątkowe warunki lokalne wymagały zwiększenia dyżuru, winni w nim wziąć udział wszyscy nauczyciele. Posiedzenie po uchwaleniu tej rezolucji zostało rozwiązane. (z)

ZE ZWIĄZKÓW I STOWARZ.

— **Ogólne zebranie członków Ogniska nauczycielskiego szkół powszechnych.** W niedzielę dnia 27-go b. m. o godzinie 16-jej w lokalu Związku Polskiego Nauczycielstwa szkół powszechnych (Ostrowska 5) odbędzie się ogólne zebranie członków Ogniska. Na porządku dziennym:

- 1) Sprawozdanie z działalności Zarządu;
- 2) Sprawozdanie kasowe;
- 3) Wybory Zarządu
- 4) Wybory delegata na zjazd i otwarcie sanatorium w Zakopanem.

SPRAWY ZDROWOTNE.

— **Szczepienia ochronne przeciw gruźlicy w Polsce.** Szczepionka B. C. G. Związek Przeciwgruźlicy komunikuje, że w porozumieniu z Generalną Dyrekcją Służby Zdrowia i przy jej poparciu ma być powołany w najbliższych dniach Komitet Szczepień Ochronnych przeciw gruźlicy metodą Calmetta. Do składu Komitetu wejdą przedstawiciele Generalnej Dyrekcji Służby Zdrowia, Związku Przeciwgruźliczego, delegat Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej i wybitni specjaliści ze świata lekarskiego. Podział szczepionki pomiędzy wybrane instytucje będzie się odbywał przez Komitet.

Wyniki szczepień ochronnych przeciw gruźlicy u noworodków, otrzymane we Francji i w Belgji, są bardzo zachęcające, jak to wynika ze sprawozdania Akademji Lekarskiej w Paryżu, z dnia 16-go czerwca r. b. niedawno zakomunikowanego prasie polskiej przez Związek Przeciwgruźliczy. Państwowy Instytut Higjenu przygotował szczepionkę B. C. G. ze szczepu otrzymanego z Instytutu Pasteura w Paryżu od prof. Calmetta. Lista członków Komitetu i plan akcji będą niebawem podane do wiadomości.

Z POCZTY.

— **Telefon Ryga-Wilno.** Dyrekcja pocztowa wileńska zwróciła się do Warszawy z prośbą o szybkie wyznaczenie taryfy za rozmowy telefoniczne Wilna z Rygą. Chodzi o to, że podobno już za 2 tygodnie komunikacja telefoniczna między temi miastami ma być przeprowadzona. Bronzowa linja od Polski do Lotwy jest już gotowa, tylko część lotwska nie została jeszcze ukończona. (Mimo to — rzecz dziwna — „Dziennik Wileński” stale rozmawia z Rygą. Korzysta, widać, ze specjalnej linji... „endekkiej”).

ULITWINÓW.

— **Jednodniówka litewska.** U. kazala się na półkach księgarskich jednodniówka litewska p. t. „Butoves Aidas”. (z)

RÓŻNE.

— **Tydzień Kresowy.** Polskie Towarzystwo Opieki nad Kresami wczoraj lat ubiegłych organizuje w okresie od 4 do 10 października br. włącznie na obszarze całej Rzeczypospolitej tradycyjny „Tydzień Kresowy”. Jednocześnie zaznacza, że wszystkie funkcje przy organizowaniu wymienionego „Tygodnia Kresowego” bezpłatne. Kwestarki i kwestarze podejmują się swego niewdzięcznego

zadania zupełnie bezinteresownie i jedynie tylko z poczucia obywatelskiego i z umiłowania wielkiej sprawy.

— **Sensacyjne aresztowanie.** Sensację wywołało w pewnych kołach naszego miasta aresztowanie Skolimowskiego, naczelnika działu kolejek wazkotorowych w wydziale drogowym.

WYPADKI I KRADZIEŻE.

— **Podziękowanie.** Zarząd Wilt-wa Cyki i Łyżw. składa serdecze słowa podziękowania W. Panom: M. Sienkiewiczowi, J. Fiszerowi i Wellerowi, za hojne i bezinteresowne ofiarowanie kwiatów na Corso Cyklistów w dniu zabawy ogrodowej „L.O. P.P.”—co wielce przyczyniło się do uświetnienia i urozmaicenia zabawy.

— **Samobójstwo.** Dn. 24 bm. w hotelu Bristol powiesiła się numerowa 48 letnia Stefania Arclmowicz.

— **Rabunek.** W dn. 22 bm. na powracającego z miasta do domu Ostrowicza Michała, zam. wieś Wolna-Waszówka pow. Wł. Trock. napadło na trakcie Niemenczyńskim koło maj. Pospieszka 2 nieznanych osobników, którzy pod groźbą rewolwerów zrabowali mu 49 zł. i odeszli w niewiadomym kierunku.

— **Skierowanie pociągu na niewłaściwy tor.** Dn. 23 bm. o g. 3-ej pociąg lokalny nr. 1755, idący z Landwarowa, został na stacji kol. Wilno, wskutek nieprawidłowego ustawienia zwrotnic, puszczony zamiast na 5 tor, na 4, na którym stał pociąg pospieszny.

metr od stojącego na stacji. Wypadków z ludźmi nie było.

— **Kradzieże.** Dn. 23 bm. Antoniemu Mackiewiczowi, kierownikowi hurtowni tytoniowej przy ul. Targowej 9, podczas przewożenia skrzyń z tytoniem na ul. W. Stefańskiej skradziono skrzynkę tytoniu wart. 640 zł.

— **Pożary.** W dn. 21 bm. we wsi Bałasze, gm. Rzeczkowskiej, pow. wilejskiego spłonęły 21 stodoła z tegorocznymi zbiorami na szkodę 19 gospodarzy: Lesniewskiego Szymona, Sakowicza Teodora, Sakowicza Karpa, Wisniewskiego Łukasza, Panuszkiewicza Bazylego, Panuszkiewicza Pawła, Nowika Aleksandra, Nowika Gładzka, Zedenkowicza Teodora, Posledy Teodora, Posledy Aleksandra, Cemicy Prochora, Pluskiego Samuela, Zesnińskiego Pawła, Posledy Józefa, Posledy Piotra, Posledy Macieja, Posledy Aleksandra i Treza Teodora. Straty wynoszą 32,000 zł.

— **Na prowincji.** — **Nagły zgon policjanta.** W dn. 21 bm. zmarł nagłe podczas snu po odbytej służbie st. post. Łuszczyński Ksawery z posterunku P.P. w Koscielniczych pow. wilejskiego. Przyczyny śmierci nie ustalono.

— **W dn. 21 b. m.** wybuchł pożar we wsi Fawory gm. Komajskiej pow. Święciańskiego. Spalił się dom mieszkalny i spichlerz należący do Fagielana Florjana i Dobrażewicza Józefa.

— **W dn. 19 bm.** we wsi Nowosiołkach gm. holszańskiej, pow. Oszmiańskiego, spłonęła stodoła z tegorocznym zbiorem, należąca do Misiukiewicza Franciszka.

Straty wynoszą 8 000 zł. Zachodził podejrzenie, iż pożar wybuchł wskutek podpalenia. Dochodzenie w toku (!)

Teatr i muzyka.

— **Prace Reduty.** Próby z t. kich utworów — jak „Wesele”, „Wyzwolenie” — i inn. są już w całej pełni. Chóry pracują intensywnie. Dla nawiązania pracy w duchu społecznym prowadzonej, z tradycją przeszłości — „Reduta” będzie dawała przedstawienia retrospektywne. Niebawem ujrzymy „Don Kichota” Fredry z muz. Moniuszki, „Widma” Moniuszki (2/XI) Dla upamiętnienia 140-lecia sceny wileńskiej będzie przedstawiony „Wiryk w załotach” Zabłockiego. Jako wstawka muzyczna — będzie odegrane „Matrimonio Secreto” Cimarozy. Poza tem przewidziany jest ponowny objazd prowincji. (x x.)

Rozmaitości.

— **Chirurgja przedhistoryczna.** W Anglii, w okolicach Santhampton, wygrzebano czaszkę ludzką, której wiek oceniali antropologowie na 20.000 lat. Przy bliższym zbadaniu tej czaszki okazało się, że są na niej ślady zabiegu chirurgicznego zwanego obecnie trepanacja. Operację tę dokonano widocznie przy użyciu pierwotnych narzędzi krzemlennych.

Można podziwiać zdolność chirurgów z okresu kamienia, niema jednak czego zazdrościć pacjentom z przed 20.000 lat. Dziurawienie czaszki i opiłowanie kości bez narkozy i anestezji musiało być niezbyt młe.

Mody.

— **Modne są także sukienki z czarnego crepe de chine'u,** pokryte aplikacjami w formie figur geometrycznych z tegoż materiału, ale w różnych i najbardziej jaskrawych kolorach. Suknie te są jednak bardzo niepraktyczne, gdyż po dwóch, trzech razach „opatrzają” się łatwo i można je mieć w swojej garderobie tylko wtedy, gdy ma się duży wybór sukienek.

— **Suknie pokryte szerokimi falbanami z koronki wracają do mody.** Najbardziej jednak w dalszym ciągu noszone są hafty kolorowe, albo złote, ledwabne, z perełek z atlasów, z włóczki, z wążkowych wstążek — rozmaitości ich jest ogromna.

— **Pantofelki lakierowane czarne także nie są noszone do strojnych sukien.** Używane są jedynie z tegoż co suknie materiału, albo też z lamy złotej lub kolorowej a także czarne jedwabne ciemno złotymi perełkami wyszywane.

— **Pończoszki w dalszym ciągu jasne,** do codziennych zaś sukienek, na zimę modne będą pończoszki z grubej wełny z kolorowym ale bardzo dyskretnym deseniem.

— **W Anglii, w okolicach Santhampton,** wygrzebano czaszkę ludzką, której wiek oceniali antropologowie na 20.000 lat. Przy bliższym zbadaniu tej czaszki okazało się, że są na niej ślady zabiegu chirurgicznego zwanego obecnie trepanacja. Operację tę dokonano widocznie przy użyciu pierwotnych narzędzi krzemlennych.

— **Można podziwiać zdolność chirurgów z okresu kamienia,** niema jednak czego zazdrościć pacjentom z przed 20.000 lat. Dziurawienie czaszki i opiłowanie kości bez narkozy i anestezji musiało być niezbyt młe.

— **W dn. 19 bm.** we wsi Nowosiołkach gm. holszańskiej, pow. Oszmiańskiego, spłonęła stodoła z tegorocznym zbiorem, należąca do Misiukiewicza Franciszka.

— **W dn. 21 b. m.** wybuchł pożar we wsi Fawory gm. Komajskiej pow. Święciańskiego. Spalił się dom mieszkalny i spichlerz należący do Fagielana Florjana i Dobrażewicza Józefa.

— **W dn. 22 bm.** na powracającego z miasta do domu Ostrowicza Michała, zam. wieś Wolna-Waszówka pow. Wł. Trock. napadło na trakcie Niemenczyńskim koło maj. Pospieszka 2 nieznanych osobników, którzy pod groźbą rewolwerów zrabowali mu 49 zł. i odeszli w niewiadomym kierunku.

— **W dn. 24 bm.** w hotelu Bristol powiesiła się numerowa 48 letnia Stefania Arclmowicz.

— **W dn. 23 bm.** o g. 3-ej pociąg lokalny nr. 1755, idący z Landwarowa, został na stacji kol. Wilno, wskutek nieprawidłowego ustawienia zwrotnic, puszczony zamiast na 5 tor, na 4, na którym stał pociąg pospieszny.

— **W dn. 21 bm.** we wsi Bałasze, gm. Rzeczkowskiej, pow. wilejskiego spłonęły 21 stodoła z tegorocznymi zbiorami na szkodę 19 gospodarzy: Lesniewskiego Szymona, Sakowicza Teodora, Sakowicza Karpa, Wisniewskiego Łukasza, Panuszkiewicza Bazylego, Panuszkiewicza Pawła, Nowika Aleksandra, Nowika Gładzka, Zedenkowicza Teodora, Posledy Teodora, Posledy Aleksandra, Cemicy Prochora, Pluskiego Samuela, Zesnińskiego Pawła, Posledy Józefa, Posledy Piotra, Posledy Macieja, Posledy Aleksandra i Treza Teodora. Straty wynoszą 32,000 zł.

— **W dn. 21 b. m.** wybuchł pożar we wsi Fawory gm. Komajskiej pow. Święciańskiego. Spalił się dom mieszkalny i spichlerz należący do Fagielana Florjana i Dobrażewicza Józefa.

— **W dn. 19 bm.** we wsi Nowosiołkach gm. holszańskiej, pow. Oszmiańskiego, spłonęła stodoła z tegorocznym zbiorem, należąca do Misiukiewicza Franciszka.

— **W dn. 22 bm.** na powracającego z miasta do domu Ostrowicza Michała, zam. wieś Wolna-Waszówka pow. Wł. Trock. napadło na trakcie Niemenczyńskim koło maj. Pospieszka 2 nieznanych osobników, którzy pod groźbą rewolwerów zrabowali mu 49 zł. i odeszli w niewiadomym kierunku.

— **W dn. 24 bm.** w hotelu Bristol powiesiła się numerowa 48 letnia Stefania Arclmowicz.

— **W dn. 23 bm.** o g. 3-ej pociąg lokalny nr. 1755, idący z Landwarowa, został na stacji kol. Wilno, wskutek nieprawidłowego ustawienia zwrotnic, puszczony zamiast na 5 tor, na 4, na którym stał pociąg pospieszny.

— **W dn. 21 bm.** we wsi Bałasze, gm. Rzeczkowskiej, pow. wilejskiego spłonęły 21 stodoła z tegorocznymi zbiorami na szkodę 19 gospodarzy: Lesniewskiego Szymona, Sakowicza Teodora, Sakowicza Karpa, Wisniewskiego Łukasza, Panuszkiewicza Bazylego, Panuszkiewicza Pawła, Nowika Aleksandra, Nowika Gładzka, Zedenkowicza Teodora, Posledy Teodora, Posledy Aleksandra, Cemicy Prochora, Pluskiego Samuela, Zesnińskiego Pawła, Posledy Józefa, Posledy Piotra, Posledy Macieja, Posledy Aleksandra i Treza Teodora. Straty wynoszą 32,000 zł.

— **W dn. 21 b. m.** wybuchł pożar we wsi Fawory gm. Komajskiej pow. Święciańskiego. Spalił się dom mieszkalny i spichlerz należący do Fagielana Florjana i Dobrażewicza Józefa.

— **W dn. 19 bm.** we wsi Nowosiołkach gm. holszańskiej, pow. Oszmiańskiego, spłonęła stodoła z tegorocznym zbiorem, należąca do Misiukiewicza Franciszka.

— **W dn. 22 bm.** na powracającego z miasta do domu Ostrowicza Michała, zam. wieś Wolna-Waszówka pow. Wł. Trock. napadło na trakcie Niemenczyńskim koło maj. Pospieszka 2 nieznanych osobników, którzy pod groźbą rewolwerów zrabowali mu 49 zł. i odeszli w niewiadomym kierunku.

— **W dn. 24 bm.** w hotelu Bristol powiesiła się numerowa 48 letnia Stefania Arclmowicz.

— **W dn. 23 bm.** o g. 3-ej pociąg lokalny nr. 1755, idący z Landwarowa, został na stacji kol. Wilno, wskutek nieprawidłowego ustawienia zwrotnic, puszczony zamiast na 5 tor, na 4, na którym stał pociąg pospieszny.

— **W dn. 21 bm.** we wsi Bałasze, gm. Rzeczkowskiej, pow. wilejskiego spłonęły 21 stodoła z tegorocznymi zbiorami na szkodę 19 gospodarzy: Lesniewskiego Szymona, Sakowicza Teodora, Sakowicza Karpa, Wisniewskiego Łukasza, Panuszkiewicza Bazylego, Panuszkiewicza Pawła, Nowika Aleksandra, Nowika Gładzka, Zedenkowicza Teodora, Posledy Teodora, Posledy Aleksandra, Cemicy Prochora, Pluskiego Samuela, Zesnińskiego Pawła, Posledy Józefa, Posledy Piotra, Posledy Macieja, Posledy Aleksandra i Treza Teodora. Straty wynoszą 32,000 zł.

— **W dn. 21 b. m.** wybuchł pożar we wsi Fawory gm. Komajskiej pow. Święciańskiego. Spalił się dom mieszkalny i spichlerz należący do Fagielana Florjana i Dobrażewicza Józefa.

— **W dn. 19 bm.** we wsi Nowosiołkach gm. holszańskiej, pow. Oszmiańskiego, spłonęła stodoła z tegorocznym zbiorem, należąca do Misiukiewicza Franciszka.

— **W dn. 22 bm.** na powracającego z miasta do domu Ostrowicza Michała, zam. wieś Wolna-Waszówka pow. Wł. Trock. napadło na trakcie Niemenczyńskim koło maj. Pospieszka 2 nieznanych osobników, którzy pod groźbą rewolwerów zrabowali mu 49 zł. i odeszli w niewiadomym kierunku.

— **W dn. 24 bm.** w hotelu Bristol powiesiła się numerowa 48 letnia Stefania Arclmowicz.

— **W dn. 23 bm.** o g. 3-ej pociąg lokalny nr. 1755, idący z Landwarowa, został na stacji kol. Wilno, wskutek nieprawidłowego ustawienia zwrotnic, puszczony zamiast na 5 tor, na 4, na którym stał pociąg pospieszny.

— **W dn. 21 bm.** we wsi Bałasze, gm. Rzeczkowskiej, pow. wilejskiego spłonęły 21 stodoła z tegorocznymi zbiorami na szkodę 19 gospodarzy: Lesniewskiego Szymona, Sakowicza Teodora, Sakowicza Karpa, Wisniewskiego Łukasza, Panuszkiewicza Bazylego, Panuszkiewicza Pawła, Nowika Aleksandra, Nowika Gładzka, Zedenkowicza Teodora, Posledy Teodora, Posledy Aleksandra, Cemicy Prochora, Pluskiego Samuela, Zesnińskiego Pawła, Posledy Józefa, Posledy Piotra, Posledy Macieja, Posledy Aleksandra i Treza Teodora. Straty wynoszą 32,000 zł.

— **W dn. 21 b. m.** wybuchł pożar we wsi Fawory gm. Komajskiej pow. Święciańskiego. Spalił się dom mieszkalny i spichlerz należący do Fagielana Florjana i Dobrażewicza Józefa.

Ze sportu.

— **Jesienne zawody — konne.** Dnia 25 i 27 bm. o godz. 1 po poł. na 1 rze wysłigowym w Pospieszku odbędzie się jesienne zawody konne 3-ej samodzielnej Brygady kawalerji. (!)

Giełda warszawska

Table with exchange rates for various currencies and commodities like gold, silver, and wheat. Columns include 'sprzedaż' and 'kupno'.

Redaktor Józef Batorowicz.

Dr. D Olsejko

Choroby uszu, gardła i nosa. Jagiellońska Nr. 9, m. 3. Przyjmuje od 9—10 rano. W lecznicy Litewskiej (Wileńska 28) od godz. 1—3 po poł.

KAINIT STEBNICKI z powodu zawartości siarczanu potasu jest najlepszym i najtańszym nawozem pomocniczym **POD KARTOFLE** o ile zostanie użyty w jesieni.

KAINIT STEBNICKI jest najlepszym i najtańszym nawozem pomocniczym **NA ŁĄKI I PASTWISKA** o ile użyty zostanie w jesieni.

NABYWAĆ MOŻNA: w Biurze Sprzedaży Sp. Akc. Eksploatacji Soli Potasowych Lwów, pl. Smolski Nr. 5. i we wszystkich firmach i składach rolniczych.

W. PAWEŁEK SKŁAD FUTER

PROSIMY OBEJRZEĆ NASZE FASONY FUTER W NAJPRZEDNIEJSZYCH GATUNKACH PRZYGOLOWANE NA SEZON BIEŻĄCY.

WARSZAWA — KRÓLEWSKA 3.

Jęczmień Jęczmień

BROWARNY

Kupujemy w każdej ilości wprost od producentów, chcąc uniknąć zbytecznych pośredników. Oferty i próbki.

Grodno, Północna 6 „KAWA“.

KTO CHCE posiadać bibliotekę **DARMO**

winien zaprenumerować najtańszy tygodnik ilustrowany literacki i społeczny „BIESIADA LITERACKA” o bardzo zajmującej treści, pod kierunkiem literackim Edm. Jezierskiego, przy współpracownictwie wybitnych sił literackich, gdyż **otrzyma jako premjum 52 tomy** zajmujących powieści najcenniejszych autorów polski ch i obcych, każdy o objętości od 160 do 240 stron druku **tylko za 5 zł. 20 gr. miesięcznie.**

Redakcja i administracja: Warszawa, Nowy-Swiat 50, tel. 291-60. Konto czekowe w P. K. O. 7404 Prenumerata łącznie z dodatkiem książkowym: Miesięcznie zł. 5 gr. 20, kwartalnie zł. 15 gr. 60, półrocznie zł. 31 gr. 20, rocznie zł. 62 gr. 40. Prenumeratę przyjmują: Administracja oraz wszystkie księgarnie i kantory pism.

Salka 5 pokoi z kuchnią

przedpokojem do wynajęcia od gospodarza po wykończeniu remontu. W okolicy Kalwaryjskiej niedaleko od elektrowni. Roczne komorne 1400 zł. Tamże wyremontowany duży pokój; o 3 oknach z małym przedpokojem bez wygód. Informacje bliższe w Biurze Reklamowem, Garbarska Nr. 1.

Rutynowana Nauczycielka

studentka uniwersytetu udziela lekcji i korepetycji w zakresie kursu szkół średnich. Specjalność: język polski najnowszą skróconą metodą dla obcokrajowców — pojedynczo lub w kompletach. Wiadomość ul. Moniuszki 8 m. 4.

Pp. Mecenasom, Inżynierom, Kupcom i Przemysłowcom poleca się

Biuro Przepisywań St. Grabowskiego

Wilno, Garbarska 1: Tel. 82.

Podania, oferty, kosztorysy, utwory literackie przepisywane szybko i dokładnie. Ceny bardzo przystępne.

POPIERAJCIE L.O.P.P.

Do wynajęcia

dwa oddzielne pokoje z umeblowaniem lub bez. Zygmuntowska 18 m. 4. Dowiedzieć się w redakcji Kurjera Wileńskiego od 9 do 3 po poł.

4000

Krzewów najprzedniejszych róż do sprzedaży w dowolnej ilości.

Antokol 135. Sienkiewicz.

Warszawski Dom Zleceń

Hoża 39 m. 18. Tel. 245-70. Adres telegr.: „Wardom”.

Wydział lokacyjny. Informacje w sprawie lokowania kapitałów pod pierwszorzędne gwarancje.

Wydział kupna i sprzedaży domów, majątków, wili, sklepów oraz organizacja spółek akcyjnych, spółek z ogr. odpow. i innych jak również wszelkiego rodzaju spółdzielni.

Wydział informacyjno-windykacyjno-prawny. Informacje co do spraw w instytucjach państwowych, komunalnych, przemysłowych, rolniczych handlowych i finansowych oraz windykacja należności z weksli protestowanych i tytułów wykonawczych.

Skradziono

przed paru dniami portfel (bez pieniędzy) z dokumentami na imię Franciszka Olechnowicza oraz dwoma kwiatami lombardowymi № № 16308 i 16578. O zwrot tej zawartości poszkodowany u przejmie prosi łaskawego posiadacza cudzej własności, zaznaczając, iż kwity lombardowe wykorzystane być nie mogą, ponieważ zastawione fanaty zostały już zabezpieczone. Niefortunnemu złodziejowi za jego ewentualną uprzejmość nie poszkodowany racjonalnie — niestety! nie może, z wyjątkiem chyba pułstego portfela.

Do sprzedania WYŻEŁ

rok i siedem miesięcy — ułożony do polowania na ptactwo. Wiadomość w kawiarni „Podzamcze” ul. Królewska Nr. 9.

Licytacja.

Dn. 30 b. m. o g. 10 rano w Domu Transportowo-Ekspedycyjnym R. W. Jędrzejewskiego (Wielka 46) odbędzie się licytacja mebli, ubrania, obuwi, koców, narzędzi rzemieślniczych, naczyń i różnych sprzętów domowych, zajętych przez sekwestratorów Kasy Chorych u nieopłaconych dłużników.

Moralne „Ja“.

Nadesłaj charakter pisma swój lub zainteresowanej osoby. Otrzymasz szczegółową analizę, charakteru, określenie zalet, wad, zdolności, przeznaczenie. Analizę wysyłam po otrzymaniu 8 złotych Osobiście przyjmuję od 12—7. Protokoly, odezwy, podziękowania najwybitniejszych osób stolicy. Warszawa, Psychografolog, Sylster Szkolnik, Piękna 25-34.

SKRAZDZONO

blok biletów loteryjnych kola Związ. Inwalidów, Nr. 629 — 650 i 2 upoważnienia wydane przez urząd Komisarza Rządu i Kolo Związku Inwalidów, na imię Jana Trzebieckiego. № № legitymacji 39 i 4. Bilety i legitymacje unieważnia się.